

Утвърждавам:

Директор
проф. дн Петър Петров

ПРАВИЛА ЗА ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НАУЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА ИНСТИТУТА ПО ПОЛИМЕРИ ПРИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Настоящите Правила определят принципите за достъп и ползване на научната инфраструктура на Института по полимери при Българската академия на науките (ИП-БАН). Правилата съответстват на националното законодателство, както и на принципите, заложи в Европейска харта за достъп до научноизследователски инфраструктури.

Общи положения

Чл. 1. (1) Научноизследователската инфраструктура (НИ) на ИП-БАН попада в обхвата на дефиницията за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 16, буква жж) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52022XC1028%2803%29>), съгласно която „научноизследователска инфраструктура“ означава съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, базирани на информационни и телекомуникационни технологии, като мрежи, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички останали средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания.

(2) НИ на ИП-БАН представлява обединение от отделни инфраструктурни единици (ИЕ), които могат да се ползват самостоятелно за извършването на определена дейност с нестопански или стопански характер. НИ се изгражда чрез проектно/договорно финансиране с публични средства, дарения и включва само апарати/оборудване,

заведени като ДМА, чийто полезен срок на годност, определен в амортизационния план на ИП-БАН, не е изтекъл.

(3) Определянето на отделните ИЕ в ИП-БАН, техните отговорници и оператори се извършва със заповед на Директора на ИП-БАН.

Принципи

Чл. 2. (1) Правилата за достъп и ползване на НИ на ИП-БАН са съобразени с националното законодателство, Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2014/C 198/01), принципите в Европейската харта за достъп до изследователски инфраструктури (*European Charter for Access to Research Infrastructures*) от 2016 (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/78e87306-48bc-11e6-9c64-01aa75ed71a1/>), както и с Правилата на БАН за прилагане на Закона за държавните помощи, Правилника за неговото прилагане и Рамката на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации в Българска академия на науките и нейните самостоятелни научни звена.

(2) ИП-БАН извършва научни изследвания и услуги в областта на своята експертност и следва стратегията си за развитие.

(3) НИ на ИП-БАН се ползва основно за извършване на научноизследователска дейност с нестопански характер.

(4) Стопанската дейност е с допълващ характер и не надвишава 20% от съответния общ годишен капацитет на ИП-БАН.

Чл. 3. (1) ИП-БАН предлага достъп до научната си инфраструктура на потребители от академичните среди, бизнеса и публичните институции. Външни за ИП-БАН лица не се допускат до ползване на научната инфраструктура.

(2) Всички потребители имат равен достъп до НИ на ИП-БАН, като не се допуска дискриминация на каквато и да е основа при осигуряване на достъпа.

Чл. 4. (1) Служителите на ИП-БАН ползват НИ за провеждане на научни изследвания без заплащане.

(2) ИП-БАН въвежда такси за достъп до НИ за външни потребители, съобразени със спецификата на услугата, за да могат да се покрият разходите, консумативите и амортизацията на оборудването, както и за да се постигне финансова устойчивост на научната инфраструктура.

Чл. 5. Потребителите на НИ се придържат към стандартните кодекси на етично поведение в научните изследвания.

Структура

Чл. 6. НИ на ИП-БАН е разположена в сградите, стопанисвани или ползвани от служителите на института.

Чл. 7. Всяка ИЕ включва апарат(и)/оборудване, които могат да се ползват самостоятелно за извършването на определена дейност.

Чл. 8. Всяка ИЕ има отговорник и оператор, които отговарят за техническата изправност и оперативно функциониране на инфраструктурната единица.

Чл. 9. (1) За всяка ИЕ се въвежда дневник, от който да е виден източника на финансиране на научните изследвания, вида дейност (стопанска или нестопанска), използваните ресурси (материали и консумативи) и времето за работа.

(2) Отговорниците на ИЕ отговарят за попълването на дневниците и в края на всяка календарна година изготвят обобщаващи доклади до директора на ИП-БАН, съдържащи информация за работата на ИЕ, включително и процентното съотношение стопанска/нестопанска дейност.

Достъп

Чл. 10. Политиката на достъп до НИ на ИП-БАН се определя от Научния съвет (НС) на ИП-БАН и се утвърждава от Директора на ИП-БАН.

Чл. 11. ИП-БАН предоставя на потребители своята НИ за извършване на научни изследвания. Достъпът се осъществява посредством служители на института.

Чл. 12. (1) Достъпът до НИ на ИП-БАН се осъществява чрез подаване на заявки за научна/аналитична услуга или технологична експертност до отговорниците на ИЕ, които решават дали да дадат достъп, отчитайки научната значимост, техническата осъществимост и налични ресурси.

(2) В случай, че искането за достъп по ал. 1 бъде одобрено, с потребителя може да се сключи договор, от който да е видно, че ще се извършва само нестопанска дейност с ползваната НИ. След приключването на договорената работа, ползвателят подписва декларация, че са извършвани само нестопански дейности и посочва конкретните проекти/договори, по които е работено.

(3) В Договора по ал. 2, наред с другите условия (срок за изпълнение, ползване на резултатите, конкретизиране на научноизследователските дейности, които ще се извършват и т.н.), е уговорен и начинът на заплащане, който включва и направените разходи.

(4) В случай, че искането за достъп по ал. 1, или части от него, се финансира изцяло или частично от стопански субект, отговорникът на ИЕ информира Директора на ИП-БАН, който решава за всеки индивидуален случай дали се изисква допълнително споразумение, извън настоящите Правила.

(5) По изключение, ако спецификата на ИЕ го позволява, достъпът до НИ на ИП-БАН може да се осъществи от външен потребител без помощ от служители на ИП-БАН. В тези случаи, отговорниците на ИЕ оценяват техническата осъществимост и налични

ресурси за съответната заявка и заедно с Директора на ИП-БАН вземат решение за нейното осъществяване и уговорят условията на ползване.

Чл. 13. Потребителят гарантира, че всички предложения за изследователски дейности и заявки за услуги/експертност се извършват изключително за мирни цели и в съответствие с общоприетите правила за добра научна практика.

Чл. 14. ИП-БАН оповестява на своята интернет-страница предлагания достъп до НИ и условията за достъп до нея.

Поверителност

Чл. 15. Във връзка с достъпа до научната инфраструктура, може да е подходящо и необходимо за Страните (ИП-БАН от една страна и потребителят от друга) да получат достъп до определена техническа и научна информация и материали от другата Страна.

Чл. 16. Страните се задължават да поддържат поверителността и сигурността на информацията, принадлежаща на другата Страна. Всяка Страна продължава да притежава всички права върху интелектуална собственост, свързана с нейната собствена технология през цялото време на употреба на предоставените ИЕ. Страните се задължават да не разкриват тази информация на трети страни при никакви обстоятелства, освен ако не е предварително подписано допълнително писмено споразумение между Страните.

Чл. 17. Задължението за поверителност, описано по-горе, не се отнася за информация, която:

- може да се докаже, че е била в публичното пространство или е публично известна и лесно достъпна, или

- може да се докаже, че е била във владение на, или че е била лесно достъпна до другата Страна или нейните дъщерни организации, които получават информацията от друг източник преди оповестяването ѝ, или

- става част от публичното пространство или е станала публично известна чрез публикуване или по друг начин, а не поради някакво неразрешено действие от другата Страна, или

- се изисква да бъде оповестена по закон или държавно разпореждане, при условие, че другата Страна е предоставила предизвестие в разумен срок за такова изисквано оповестяване.

Материална собственост

Чл. 18. Проби и консумативи, донесени или изпратени в ИП-БАН, трябва да се приберат от Потребителя или да се унищожат от изпълнителя в съответствие с правилата за безопасност и за сметка на Потребителя.

Чл. 19. (1) При самостоятелно ползване, външният Потребител трябва да предостави на ИП-БАН списък с материалите и консумативите, които са му необходими за провеждането на научното изследване, най-малко 7 дни преди внасянето им в ИП-БАН.

(2) Материали и консумативи, декларирани за внасяне в ИП-БАН, трябва да бъдат одобрени от отговорника на ИЕ преди деня на провеждане на научното изследване.

Чл. 20. При завършване на изследването, Потребителят трябва да остави всички използвани ИЕ в състоянието преди започване на изследването.

Чл. 21. ИП-БАН не носи отговорност за имуществото на Потребителя в ИП-БАН, освен в случаите на загуба или щети, причинени с умисъл или заради груба небрежност от страна на служители на ИП-БАН.

Интелектуална собственост

Чл. 22. Всяка от Страните остава притежател на всяко ноу-хау и интелектуална собственост, получени/създадени от нея преди провеждането на научното изследване, договорено на базата на настоящите Правила.

Чл. 23. Правата върху всички работни резултати (включително, но не само, ноу-хау, развитие на доклади, предложение, идеи, проекти, дизайни, образци, модели и т.н.), постигнати от Потребителя в рамките на научното изследване, проведено в ИП-БАН, договорено по тези Правила, се притежават от Потребителя.

Чл. 24. В случай на съвместни изобретения по време на провеждането на научното изследване и когато двете Страни не могат да разделят дяловете според правилниците на страните, тези въпроси се решават поединично за всеки отделен случай.

Публикуване

Чл. 25. Следвайки принципа за осигуряване на свободен достъп до информация, Потребителят трябва да се стреми да публикува резултатите от научното си изследване, които не са предмет на интелектуална собственост, в международно видими научни издания.

Чл. 26. В случай на публикуване, служителите от ИП-БАН трябва да отбележат използването на съответната НИ или всяка друга помощ във всички публикувани материали (включително конференции и съобщения за пресата), произтичащи от работата, извършена изцяло или частично в ИП-БАН, със следното примерно съобщение: *"Изследванията/Част от изследванията/ са извършени с помощта на научноизследователската инфраструктура (описва се НИ) на ИП-БАН. Изказваме благодарност на (имена на служители на ИП-БАН в случай, че те не са съавтори) за*

помощта при използване на (съответното оборудване/съоръжение)". Техническите аспекти, свързани с НИ, трябва да бъдат уточнени със служителя на ИП-БАН преди изпращане на публикацията.

Общи изисквания

Чл. 27. Достъпът до научната инфраструктура на ИП-БАН се предоставя в съответствие с тези Правила и изисква събирането и обработката на лични данни. ИП-БАН гарантира, че няма да събира или обработва личните данни на Потребителя за други цели.

Чл. 28. В случай на самостоятелно използване на ИЕ от външен за ИП-БАН Потребител, служителите на Потребителя и лицата, действащи от негово име, задължително трябва да преминат необходимите инструктажи за безопасна работа в ИП-БАН и да бъдат запознати с всички необходими инструкции за работа с ИЕ преди да започнат работа по научното изследване.

Чл. 29. (1) Служителите на Потребителя и лицата, действащи от негово име, са под административно-техническия надзор и контрол на отговорника за съответната ИЕ от ИП-БАН и трябва да изпълняват всички правила на ИП-БАН по отношение на достъпа до сградата и използването на научните съоръжения, свързани с безопасността, експлоатацията и здравето, физическите процедури, опазването на околната среда, достъпа до информация, киберсигурността и специфичните изисквания на научните съоръжения.

(2) ИП-БАН си запазва правото да прекрати достъпа до научната инфраструктура, ако Потребителят или лицата, действащи от негово име, не използват съоръженията по безопасен начин или не отговарят на посочените изисквания, или други инструкции на ИП-БАН.

Чл. 30. Потребителят се задължава да изпълнява стриктно инструкциите на ИП-БАН в случай на бедствие и авария. Това включва и факта, че Потребителят няма право да се свързва с аварийните служби, а трябва да се обърне към служител на ИП-БАН, който да координира необходимите стъпки.

Заплащане и цени

Чл. 31. (1) НИ на ИП-БАН се използва от служителите на ИП-БАН без заплащане от тяхна страна, при изпълнение на нестопански дейности в рамките на научни проекти/договори и в съответствие с изследователския план на института.

(2) При необходимост, служителите на ИП-БАН осигуряват необходимите консумативи и поддръжка за сметка на проектите, чиято научноизследователска програма се изпълнява чрез използване на съответната ИЕ.

Чл. 32. (1) Цените на извършваните услуги по заявка/договор с външен Потребител не могат да бъдат по-ниски от определената със заповед на Директора на ИП-БАН цена за използване на съответната ИЕ.

(2) Представителите на външни научни организации, университети, други организации с нестопанска цел, стартиращи фирми и членовете на Браншова асоциация полимери (БАП) ползват 20% отстъпка от цената на услугата.

Чл. 33. (1) ИП-БАН предоставя научноизследователски, аналитични и експертни услуги по заявка/договор с предприятия, за което получава подходящо възнаграждение при спазване изискванията на т. 25 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, а именно:

а) научноизследователската услуга или услугата се предоставя по силата на договор по пазарни цени; или

б) в случаите, в които не съществува пазарна цена, услугата се предоставя по силата на договор на цена, която включва пълния размер на разходите за услугата и включва марж, който се определя, като се вземат под внимание маржовете, които предприятията, действащи в сектора на съответната услуга, обикновено прилагат за въпросната услуга; или

в) цената е резултат от преговори на принципа на сделката между несвързани лица, в които ИП-БАН в ролята на доставчик на услуги преговаря с цел да получи възможно най-голяма икономическа полза в момента на сключване на договора, и покрива най-малко пределните разходи. В този случай задължително се документира и съхранява документацията за процеса на преговорите (оферти, протоколи от срещите, цялостна оценка на отделните предложения на страните и др.).

(2) Когато собствеността или правата на достъп до интелектуална собственост остават на ИП-БАН, тяхната пазарна стойност може да бъде приспадната от цената, платима за съответните услуги.

Гаранции и отговорности

Чл. 34. ИП-БАН не дава гаранция:

- за собствеността, продаваемостта или пригодността за определена цел на изследването или получения продукт;

- че услугите, материалите, продуктите, процесите, информацията или данните, които са постигнати по тези правила ще постигнат желаните резултати или са безопасни за всякакви цели, включително по предназначение;

- че някое от горните няма да се намесва с правата на частна собственост на трети лица.

Чл. 35. С изключение на случаите на груба небрежност или умишлено нарушение, ИП-БАН не носи отговорност за загуби или щети във връзка с научното изследване. ИП-БАН не носи отговорност за преки или косвени загуби или щети на Потребителя, дължащи се на използването на научните съоръжения, изследвания или произтичащи от тях продукти, интелектуална собственост или създадена информация.

Чл. 36. При самостоятелно използване на ИЕ, външният Потребител е длъжен да уведоми съответния отговорник на ИЕ за каквито и да било повреди на оборудването, причинени от неговите служители или лица, действащи от негово име.

Чл. 37. Искове за вреди срещу ИП-БАН не се допускат и разглеждат, ако необходимо техническо обслужване, спешна работа или оперативна неизправност на ИЕ води до забавяне на научното изследване, частична или пълна загуба на предоставено време за достъп на засегнатите Потребители.

Форсмажорни обстоятелства

Чл. 38. Никая от страните не носи отговорност за забавяне на изпълнението или неизпълнението на задълженията си по тези Правила, ако такова забавяне или неизпълнение се дължи на природни бедствия или всяко друго събитие извън контрола на страните, включително, но без ограничения, пожар, експлозия, природни бедствия, болест, война, бунт, граждански вълнения, протести, действията на правителството, прекъсването на електрозахранването или водоподаването, при условие, че страната, която не е в състояние да работи, възстанови дейността си възможно най-скоро след края на събитието, предизвикало забавяне или неизпълнение.

Несъгласия

Чл. 39. В случай на спор двете Страни трябва да се стремят да разрешат различията си по взаимно съгласие. Ако това е невъзможно, спорът се разрешава съгласно националното законодателство.

Заклучителни разпоредби

Чл. 40. В случай, че една или повече от разпоредбите, съдържащи се в тези Правила станат напълно или частично невалидни, незаконни или неприложими под някой приложим закон, валидността, законността и приложимостта на останалите разпоредби в тези Правила не се засяга и остават валидни.

Чл. 41. Допълнения и изменения на тези Правила могат да бъдат правени от НС на ИП-БАН по всяко време и по предложение на Ръководството на ИП-БАН, членовете на НС и отговорниците на определените ИЕ.

Настоящите правила са приети от НС на ИП-БАН с протокол №9 от 09.07.2024 г.